

Велимир Петров
Голямата агресия

Юли е особено агресивен месец, както и август. Септември и октомври – също. Може и част от ноември, но не Ви съветвам. Лозето се прошарва от ранните сортове. Захарността зачервява, позлатява, или както Ви е удобно, бузи. Юлският бисер, Тамянката, Перлата и Кардиналът излизат от пубертета си. След тях и представителите на основния алкохолен контингент.

Тогава именно, започва Голямата агресия – набезите на приятели и неприятели...

Забелязал съм, че приятелите се появяват веднага след последното пръскане и последното копане. Закъсняват най-много до два работни дни, но неработни – никога. Изведнъж неотложните им до тогава ангажменти се привършват, заетостта им намалява до долната граница, могат вече, както казват те, да отделят малко време, че „... се забравихме, бе – не бива да позволяваме на общото отчуждение да хвърли сянка над старото ни приятелство, почерпи сега, по този случай...“. И активно доказват това си приятелство чак до пролетта, докато няколко дни преди резитбата или първата копан, като по чудо „... воизчезват яко дим...“. Отново държавните и житейски ангажменти ги поглъщат за целия активен аграрен период.

Загубите от агресията са от перото на природните бедствия и катаклизми. Нещо като скакалците в Африка или нашествията на хуните. Или съвременната данъчна система. Взети заедно...

Като сценарий набезите протичат тривиално, по стари, изтъркани, но многократно доказали ефективността си рецепти. Пристигат хора, които не съм виждал от години или въобще и – чудна работа, на всички лекарят им предписал гроздолечение или гроздова диета с по кана домашно винце. Не можело с купешко – де да го знаеш какви химии има в него, а на мене ми имали доверие! Също така, сърцераздирателната история за детенце, че и друго едно, приковани на легло, горките! Явил се добрият дядо Господ и им подшушнал до три пъти да се наядат с прясно грозденце, ама точно от моето, та тоз' миг да оздравеят... Та ако може, само по една чанта¹ да си наберат; да не се притеснявам, носили си щайги в багажника. Пък ако съм извадел и малко старо винце, в тази жега,

---

1. Към понятието „една чанта“, отнасящо се до мерна единица за обем имам известни резерви. Мой съсед ми разказва, как минавал случайно покрай държавен лозов масив и видял една лоза пропълзяла извън заграждението, с няколко чепчици грозде, вече узрели. За да не ги стъпче някое животно, пък и те доста осезателно пречели на движението, ги прибрал, хем да ги кусат. Били около една чанта. Та, да съм дадал машината за мелене, да си налеем едно буренце вино...

нямало да откажат но да е с лед.

Също така откривам, че имало невероятно количество бременни, навярно се е разшетал някой особено плодовит, без да взема, нужните предпазни мерки. И на всичките им се поревнало грозденце, само по чепка, инак – лошо!... Започвам да не вярвам в мрачните прогнози за застаряване на нацията.

Хващам се, че ставам свидлив – всяко зрънце ми се къса от сърцето. Ние грозде не ядем. Не, че не ни е вкусно или, че не го обичаме, но на гроздето гледаме като на потенциално вино. Значи ядем го, но в наливно агрегатно състояние, със съответния алкохолен градус. Дълбоко сме убедени, че ползването му в непреработен вид, в този смисъл, е – да го кажем направо – престъпление! Всяка чепка грозде, всяко зрънце го виждаме като отличен резултат на крайния продукт – отлежало добро вино. А знайно е, че който пие добро вино, познава Бога! Затова, когато видя да се яде нехайно и безотговорно от моето грозде, веднага намразвам такъв човек!

Като си помисля само: рязане – доколко пръта да се оставят на чукан, според силата му, до колко пъпки на прът, според сорта му; връзване – пръта на първата тел, с панделки, филизите на втората и третата тел, с лозарски конци и преди всяко пръскане, както и по всяко време. Веднъж три дни не бях влизал в лозето, заетост някаква. Повиснало, милото, от всякъде – като с човешки ръце, протегнати към мене и крещи за помощ... Като го вържеш както пише в книгите, става като фризирана кокона, да му се ненагледаш. Трябва и да се кърши, лакомци разни. Да не говорим за пръскането, най-малко по осем пъти на сезон, с бордолез, отделно с химиите... То се знае, че циганин без въшки не може, както и лозе без мана няма, но да не е прекалено. Въобще не говорим за акарите, червеното паяче, цигарджията – дето си снася яйцата в листото, прищипва го и го навива виртуозно като пура; гроздовия молец, антракозите, мозайките и прочие и прочие, да не дава Господ!...

И ще дойде някой, дето нито е копал, нито нищо и ще ти го изяде под носа, а ти върви, че търси качествен материал за вино, ако не искаш, да пиеш по няколко пъти промитите джибри на „Винпром“...

Виж – да почерпя с вече готово вино, не ми е жал! Особено хора, дето му разбират. Бавно, внимателно ще разискваме, като какво е, какви са му достойнствата, какво още трябва да се доизкусури,... И така опитвайки, опитвайки, току сме надхвърлили лимита. Защо не!

Има и калпазани. Особено пияниците. Цял живот пият, напиват се, все като начинаещи. Не могат да се професионализират. Държат на

количеството, без да ги интересува качеството. Питам едни, какво да им извадя: бяло, червено, розе, старо, много старо... Каквото и да е, казват, няма значение... Аз каквото и да е – нямам! Има значение!

С агресора – човек, както и да е. Можеш да се разбереш. Било с метода на убеждението, било с по-крути мерки. Но с птиците и осите няма оправяне...

На другите стопани лозята им са извън селището, в общ масив. Там птиците са разпределени по схема, равномерно, като на едно лозе се пада съвсем малка бройка птици. Веднъж засякох – на лозе по половин птица. Какво може да изяде половин птица, особено ако се пада задната половина. Моето лозе е в двора ми и наоколо няма къораво друго. Всички птици, полагащи се на голям лозов масив закусват, обядват и вечерят за моя сметка. Преброих по три птици и две десети на зърно от грозде...

Какво ли не съм опитвал!

Преди години бях помолил тъщата да се разхожда от време на време из лозето. Имаше огромен ефект.²

Тъща ми има особен поглед: като ме погледнеше и часовникът ми спираше. Първо мислех, че е случайно, докато не видях с очите си, как цяло котило молци, опасли стенния килим от началото на века, пресичайки неразумно погледа и, да падат с прогорени крилца. Та в природата случайности няма!

Тъщата без работа не стои. За да има двоен ефект, докато се разхождаше из лозето, размахваше една мотика. За да си запази маникюра, пък носеше бели памучни ръкавици, като фанфарната музика на девическата гимназия. На главата си носеше каубойска шапка, плажен вариант, която беше в тон с дълбоко изрязаната тениска „Ай лав'ю Лос Енджелис“, шик шортите „Кристиан Диор“ и белите ходачки „Бали“. Въобще цялата си беше в тон и шик и и казвахме „Тъщатите“, защото по-голямата част от годината живееше в щатите. И сега е там, затова навярно в Калифорния нямат оплаквания от нашествие на птици при лозята...

За компенсация конструирах художествено защитено плашило, като го накичих с гореспоменатите каубойска шапка, шорти и ходачки. Позволих си само волност при тениската, понеже не разполагах с оригинална. Дъщеря ми я беше отмъкнала. Заместих с „Маями – моята ню-

---

2. Ефектът беше огромен, но с друго измерение. „Тъщатите“ беше с пищни форми, които а-а-а, да изтекат от оскъдната тениска „ай лав ю Лос Енджелис“. Това именно създаде огромният контингент от верни ней почитатели от третата и – уви – четвъртата възраст. Верни на местната традиция, идваха с букети от... селскостопанска продукция. Това доста спомогна за попълването на зимовната колекция.

любов!“ . Разчитах на разсеяността на гадовете, увлечени в паразитите си.

Още на третия ден най-нахалните косове отчетоха липсата на смъртоносния лъч-поглед, адаптираха се и оцвяха тениската, която заприлича на цветна таблица на „Галъп“. По нея нагледно се виждаше кой сорт до колко е узрял, както и още колко му трябва за да стигне оптимална захарност. Наложих се да сменям костюма. Това съвпадна с деполитизирането на армията и подмяната на дизайна на униформи, знаци и отличия. Милитализирахме плашилото с фуражка от бившето ВВС, кител от род войска с неизвестен произход, целящ да заблуди врага, както и автомат от частната колекция на внуците ни, дървесинна изработка.

Докато Тъщатате заемаше тази щатна бройка, имаше постоянен контингент от зрители. Основно нейни почитатели и доброжелатели. След заминаването и, обаче броят им рязко намалю, да не казвам – изчезна. Едни се пропиха от мъка, други измряха по други причини.

Новата щатна бройка доведе със себе си качествено нови почитатели. Основната маса беше подрастващи и техните невинни отци. Последните си вземаха бележки, пречертаваха ставните връзки и разпитваха към кой по-точно род оръжие принадлежи висящото на лявото рамо на часовая. Един находчив фотограф го засне в различни ракурси и взе поощрителна награда във фото конкурса „Мирен страж на Балканите!“ . Практиканти от школата по изкуствата го рисуваха с акварел, също с въглен и суха игла. В интерес на истината трябва да кажем, че птиците, любители на недоузряло грозде, въобще не се смущаваха от тази шарена тълпа почитатели на плашилото. Делово и трудолюбиво си вършеха кулинарните задължения. Кацаха по главата и ръцете на часовая и си зачистаха лепнещите човки 'о униформата му. Бяха го приели за свой човек.

Когато от много фотографиране, рисуване и разглеждане, плашилото се поизтри тук-таме, на по-фотогеничните места, се наложи да му направим частичен ремонт плюс преобоядисване. Тогава открихме в главата му, под фуражката, цяла люпилня на свраки. Този факт именно стана причина за начало на дискусиата:

„... е ли е необходимо плашило в съвременните условия на развиваща се демокрация...“ .

Междувременно бяха заложени експерименти за изпробване на звуци с високи децибели. Сто ватовата уредба „Хитачи“ – гордостта на българската електроника допринесе много за увеличаване прираста на косовете, които достигнаха рекордните размери на черната шуменска кокошка.

В края на краищата стигнахме до консенсус.

Проходящите, в дните предшествващи гроздобера, могат да видят как в региона лозарите живеят хармонично с околната си среда. Могат да видят как хората се пречкат из краката на забързаните угоени птици. Хората, примирили се с един полагащ им се пай от тридесет процента, горе-долу такъв, какъвто е предвиден от данъчните власти... Добре, че в нашия регион няма криза за водата, та както гроздето намаля, какво щяхме да прием тогава, хич и не ми се мисли...

Октомври 1994 г.

КРАЙ

© 1994 Велимир Петров

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11035>]